

Chebyshev-polynomer

Chebyshev-polynomene er definert ved

$$T_n(x) = \cos[n \arccos x], \quad x \in [-1, 1], \quad n = 0, 1, 2, \dots$$

De oppfyller følgende rekursjonsformel (se øving 4)

$$\begin{aligned} T_0(x) &= 1, & T_1(x) &= x \\ T_n(x) &= 2xT_{n-1}(x) - T_{n-2}(x), & n &= 2, 3, \dots \end{aligned}$$

Chebyshev-polynomene har (blant mye annet) følgende egenskaper:

$$|T_n(x)| \leq 1 \quad \text{og} \quad T_n(\hat{x}_i) = (-1)^i, \quad \hat{x}_i = \cos\left(\frac{i\pi}{n}\right), \quad i = 0, 1, \dots, n. \quad (1)$$

$$T_n(x_i) = 0, \quad \text{for } x_i = \cos\left(\frac{2i+1}{2n}\pi\right), \quad i = 0, 1, \dots, n-1. \quad (2)$$

$$T_n(x) = 2^{n-1}x^n + \dots \quad (3)$$

La

$$\tilde{T}_n(x) = \frac{1}{2^{n-1}}T_n(x) \in \tilde{\mathbb{P}}_n$$

der $\tilde{\mathbb{P}}_n = \{p \in \mathbb{P}_n, \quad p(x) = x^n + a_{n-1}x^{n-1} + \dots + a_0\}$.

Teorem (min/max egenskap): Polynomene $\tilde{T}_n(x)$ tilfredstiller

$$\frac{1}{2^{n-1}} = \max_{x \in [-1, 1]} |\tilde{T}_n(x)| \leq \max_{x \in [-1, 1]} |q(x)|, \quad \text{for alle } q \in \tilde{\mathbb{P}}_n.$$

Bewis: Anta at $q \in \tilde{\mathbb{P}}_n$ tilfredstiller

$$\max_{x \in [-1, 1]} |q(x)| < \frac{1}{2^{n-1}}.$$

La $r = \tilde{T}_n - q$, slik at $r \in \mathbb{P}_{n-1}$. Det betyr

$$r(\hat{x}_i) < 0 \quad \text{for } i \text{ odde}, \quad r(\hat{x}_i) > 0 \quad \text{for } i \text{ like}, \quad i = 0, 1, \dots, n,$$

og r må ha minst en rot i hvert av intervallene $(\hat{x}_i, \hat{x}_{i+1})$, $i = 0, 1, \dots, n-1$. Polynomet r er derimot av grad $n-1$ og har altså minst n nullpunkter. Dette viser at antagelsen er feil.

□

Kombinert med Teorem 1 s.156 i C&K gir dette

Korrolær: Hvis $p(x) \in \tilde{\mathbb{P}}_n$ hvor interpolasjonsnodene er nullpunktene til $T_{n+1}(x)$ har vi

$$\max_{x \in [-1, 1]} |f(x) - p(x)| \leq \frac{1}{2^n(n+1)!} \max_{x \in [-1, 1]} |f^{(n+1)}(x)|, \quad f \in C^{n+1}[-1, 1].$$